

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát č. 7

České Budějovice

okresní pracoviště Strakonice

Inspekční zpráva

**První soukromá základní umělecká škola, v.o.s.
České Budějovice, Senovážné náměstí 9**

IZO školy: 060074655/600002373

Zřizovatel: Zdeňka Strnadová, Lidická 80, 37001 České Budějovice

Školský úřad České Budějovice

Č. jednací	071 172/98-4013

Signatura	kg1ks301

OBSAH

1. ÚVOD.....	4
1.1 Předmět inspekce	4
1.2 Termín inspekce: 20. – 22. říjen 1998	4
1.3 Složení inspekčního týmu	4
1.4 Ředitel školy	4
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá	4
2. VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY.....	5
2.1 Výchovně-vzdělávací program školy, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty.....	5
2.2 Další informace o výchovně-vzdělávacím programu školy.....	5
2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků	5
3. ŘÍZENÍ ŠKOLY	6
3.1 Koncepční záměry školy. Plánování	6
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů	6
3.3 Odborné a pedagogické řízení.....	7
3.3.1 Organizační struktura školy.....	7
3.3.2 Personální struktura školy	7
3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst učitelů	7
3.4 Kontrolní systém školy. Kontrola a hodnocení	7
3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější.....	8
3.6 Vedení povinné dokumentace	8
3.7 Výroční zpráva.....	8
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebními dokumentům	9
4. PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI.10	
4.1 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebními dokumentům a počtu žáků	10
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy	10
4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování (činnost pedagogických pracovníků). Hodnocení úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech nebo organizačních celcích... 11	11
4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení - činnosti žáků	13
4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků, utváření všeobecné kulturnosti, osobních kompetencí, hodnotových orientací a postojů.....	14
4.6 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost školy	14
5. ZÁVĚR.....	15
5.1 Závěry inspekce.....	15
5.2 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu	16
5.3 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy	16
5.4 Další adresáti zprávy.....	16

1. ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů (zákon č.139/1995 Sb.).

1.2 Termín inspekce

20. – 22. říjen 1998

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: Mgr. Jindřich Bešťák

Členka týmu: Marie Kučerová

1.4 Ředitel školy

Pavel Strnad

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

- Dokumentace ČŠI ke komplexní inspekci
- Povinná dokumentace školy
- Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení školy do sítě škol, č. j. 11 614/96–60–04
- Učební dokumenty školy schválené MŠMT ČR dne 30. 11. 1995
- Plán činnosti školy pro 1. pololetí školního roku 1998/99
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1997/98

2. VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY

2.1 Výchovně-vzdělávací program školy, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty

Škola vyučuje podle učebních dokumentů schválených MŠMT ČR dne 30. 11. 1995 pro hudební a literárně dramatický obor. Škola provozuje pouze hudební obor. Učební dokumenty soukromé ZUŠ jsou identické s příslušnými dokumenty základních uměleckých škol – učebními plány čj. 18.418/95 a platnými učebními osnovami z let 1985 - 1990.

Přehled realizovaných učebních plánů v I. stupni základního studia:

Učební plán č. 1B - přípravné studium pro děti 5 - 7 leté, č. 2a - hra na klavír, č. 2b - hra na elektronické klávesové nástroje, č. 3 - hra na housle, č. 5a - hra na zobcovou flétnu, č. 5b - hra na zobcovou flétnu nebo jiný přípravný dechový nástroj, č. 6 - hra na dřevěné a žest'ové dechové nástroje, č. 8 - hra na kytaru, č. 9 - hra na akordeon, č. 10 - pěvecká hlasová výchova.

Podle učebního plánu č. 10 je v současné době vyučován pouze 1 žák, učební plán č. 11 pro sborový zpěv není realizován.

Ve II. stupni základního studia, učební plán č. 12, jsou v tomto školním roce 2 žáci. Učební plány rozšířeného vyučování č. 18 - č. 25 pro mimořádně talentované žáky nejsou součástí schváleného vzdělávacího programu školy.

2.2 Další informace o výchovně-vzdělávacím programu školy

Škola v jednotlivých případech, zejména na výslovnou žádost rodičů, zařazuje do výuky děti s projevy poruch chování a učení nebo se specifickými zdravotními potížemi.

Souběžnou výuku na dva hudební nástroje, z toho druhý nástroj formou nepovinného předmětu, umožňuje škola osmi žákům.

2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků

Přehled počtu žáků dle vyučovaných předmětů:

Přípravný ročník	57	Hra na kytaru	110
1. ročník	141	Hra na elektronické kláves. nástroje	78
2. ročník	77	Hra na zobcovou flétnu	71
3. ročník	40	Hra na klavír	68
4. ročník	20	Hra na trubku	8
5. ročník	10	Hra na housle	7
6. ročník	2	Hra na akordeon	3
7. ročník	1	Hra na klarinet a saxofon	4
II. stupeň	2	Hra na příčnou flétnu	1
Celkem žáků	350	Pěvecká hlasová výchova	1

Ve školním roce 1998/99 škola dosáhla horní hranice plánované kapacity 350 žáků - tento početní limit vyplývá z rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení ZUŠ do sítě škol.

3. ŘÍZENÍ ŠKOLY

3.1 Koncepční záměry školy. Plánování

Pracovníci vedení školy formulovali v kontextu dosavadního několikaletého vývoje školy logické koncepční záměry jejího dalšího rozvoje. V současné době se jedná o celkovou stabilizaci a zkvalitnění prostorových podmínek činnosti školy v pronajatých prostorách. Ideálním záměrem je získání vlastní budovy.

Ve školním roce 1998/99 byl z hlediska počtu žáků naplněn extenzivní záměr rozvoje školy. Pozornost nyní více přechází na kvalitativní ukazatele a záměry, např. rozvoj výuky ve smyčcovém a dechovém oddělení, podpora souborové hry, založení swingového orchestru školy. Uvedené záměry reagují mj. na vývoj struktury vzdělávací nabídky školy, která se v daném městském prostředí a na základě poptávky žáků a rodičů výrazným způsobem zaměřila na výuku hry na kytaru, elektronické klávesové nástroje a zobcové flétny. K tomu je zaměřen úkol stabilizovat a dále zkvalitnit úroveň pedagogického sboru.

Z listinných podkladů pro plánování byl předložen plán činnosti pro 1. pololetí školního roku 1998/99. Na jediné straně textu je konkrétně uveden plán žakovských večírků a koncertů, je též zmíněna předpokládaná účast školy v soutěžích a několik dalších proklamovaných úkolů. Plán nemá podobu komplexněji pojatého materiálu, který by z analýzy daného stavu formuloval stěžejní úkoly školního roku a stanovil následné realizační kroky v jednotlivých oblastech činnosti školy. Z plánu nelze postihnout, v čem a jakým způsobem bude zkvalitňována úroveň výuky a veřejné prezentace školy. Aktuální úkoly školního roku jsou vedením školy sledovány a v daných termínech plněny.

Na vyšší, spíše nadprůměrné úrovni je dlouhodobější koncepční plánování a postupná realizace záměrů zejména v oblasti vytváření materiálně-technických a personálních podmínek činnosti školy. Rovněž úroveň operativního řízení je postačující, probíhá zejména formou pravidelných porad a osobním jednáním s pracovníky školy. Nižší úroveň má střednědobé plánování, a to zvláště směrem ke zkvalitňování výchovně-vzdělávací činnosti školy.

Z hlediska posouzení kladů a dílčích nedostatků je oblast plánování na průměrné úrovni.

3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

Vzdělávací program soukromé ZUŠ byl předepsaným způsobem schválen. Škola vyučuje žáky ve všech povinných předmětech učebního plánu hudebního oboru. Osmi žákům poskytuje výuku hry na další nástroj formou nepovinného předmětu. V předmětech hra na zobcovou flétnu, elektronické klávesové nástroje a kytaru je v souladu s učebními plány využívána ve větším rozsahu možnost výuky dvou žáků ve skupině. Kladem je, že v odůvodněných případech je mladším žákům rozdělena individuální vyučovací hodina do dvou dnů v týdnu. V několika případech jsou žáci vyučováni individuálně v rozsahu 0,5 vyučovací jednotky, což učební plány v hlavním předmětu nepřipouštějí. K docílení optimálního stavu v realizaci učebních plánů bude třeba ještě posílit hodinovou dotaci výuky předmětu hudební nauka a komorní (souborová) hra a odstranit nepovolené výjimky.

Na základě poznatků z hospitací a kontroly dokumentace školy lze konstatovat, že výuka vychází ze schválených osnov. Pro hru na elektronické klávesové nástroje, kde osnovy MŠMT ČR dosud nevydalo, škola zpracovala prozatímní interní materiál, který sjednocuje požadavky a postupy výuky v tomto předmětu.

Výchovně-vzdělávací program činnosti školy probíhá v souladu se schválenými učebními dokumenty. Zjištěné odchylky nemají vzhledem ke svému rozsahu povahu systémového nedostatku. Úroveň plnění učebních plánů a osnov je spíše na nadprůměrné úrovni.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura školy

Integrující roli sehrává zřizovatelka právního subjektu, veřejné obchodní společnosti, která současně působí jako pedagogická pracovnice školy. V čele vedení je ředitel, který má od února 1998 svého zástupce. Byly zřízeny oborové sekce v jednotlivých odděleních hudebního oboru a sedmičlenná umělecká rada. Škola má čtyři odloučená pracoviště, kde je ustanoven vedoucí pracovník. Kvalitně je zpracován pracovní řád pro pedagogické a ostatní pracovníky. Každý pracovník podepisuje vnitřní dokument školy s názvem Popis funkce - pracovní náplň. Pracovníci znají své povinnosti. Daná organizační struktura je dostatečná pro řádný chod a řízení školy. V některých případech se překrývají kompetence zřizovatelky a ředitele školy.

Organizační struktura školy a její fungování je spíše na nadprůměrné úrovni.

3.3.2 Personální struktura školy

Škola má 20 pedagogických pracovníků, z toho 13 interních a 7 externích – celkem 11, 52 při přepočtení na plně zaměstnané. Na plný úvazek je zaměstnáno pouze 5, na částečný úvazek 15 pedagogů. Věkové složení sboru je příznivé.

Celkem 12 pedagogů má vysokoškolskou kvalifikaci nebo absolutorium konzervatoře (60 %), 3 mají příslušné středoškolské vzdělání s maturitou, 5 je nekvalifikovaných (z toho 1 studentka 4. ročníku konzervatoře).

Nekvalifikovaní učitelé (nejsou počítáni 2 studenti 5. a 6. ročníku konzervatoře) vyučují 26,5 % z celkového počtu vyučovaných hodin. Výrazný podíl zde tvoří výuka hry na kytaru - 52 hodin týdně (ve 2. pololetí má nastoupit kvalifikovaný učitel).

Lze konstatovat postupné zkvalitňování personální struktury školy, současný stav je spíše na nadprůměrné úrovni.

3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst učitelů

Otázka dalšího vzdělávání není podceňována, vychází však z reálných možností a nabídky (konzervatoře neumožňují studium nekvalifikovaným učitelům ZUŠ). V září tohoto školního roku škola sama ve spolupráci s konzervatoří zorganizovala odborný seminář pro vyučující hry na zobcové flétny. V minulém období vyučující navštívili některé akce Pedagogického centra v Českých Budějovicích. Nekvalifikovaný učitel hry na kytaru konzultuje odborné otázky výuky s kvalifikovaným kolegou. Přínosem pro pedagogickou činnost v ZUŠ je veřejné umělecké působení řady pedagogů.

Tato součást řízení školy má spíše nadprůměrnou úroveň.

3.4 Kontrolní systém školy. Kontrola a hodnocení

Formy kontrol, jejich analýza a výsledky nejsou kromě několika záznamů o hospitacích v třídních knihách v obvyklých písemných materiálech školy uváděny (plán činnosti, zápisy pedagogických rad, hospitační záznamy). Bylo však prokázáno, že zaměstnavatelský subjekt a

vedení školy kontrolují dodržování pracovního řádu a pracovní náplně jednotlivých pracovníků. Prováděním hospitační činnosti byl od února 1998 pověřen zástupce ředitele. Ředitel se s úrovní dílčích výsledků pedagogické práce ve třídách seznamuje příležitostně, např. při zastupování nepřítomného učitele. Obdobně provádí namátkové kontroly zřizovatelka. Pracovníci vedení se zúčastňují všech veřejných akcí školy, výsledky jsou aktuálně vyhodnocovány. Efektivně je využívána finanční stimulace činnosti pracovníků. Závaznou formou hodnocení výsledků výuky jednotlivých tříd jsou ročníkové komisionální postupové zkoušky. Hodnocení žáků v průběhu školního roku má převážně motivační funkci. Rezervy jsou v účinnější kontrole úrovně vlastního výukového procesu. Vedení třídní dokumentace je řádně kontrolováno.

System kontrol a hodnocení byl celkově zkvalitněn, má svá pozitiva, celkově však nepřesahuje běžnou úroveň v základních uměleckých školách.

3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém školy se čtyřmi detašovaným pracovišti je založen na rozdělení příslušných kompetencí a osobních, případně telefonických kontaktech vedení školy s pracovníky. Na detašovaných pracovištích je ustanoven vedoucí. Prováděny jsou pravidelné pracovní porady.

Rodičům jsou poskytovány průběžné informace v žákovských knížkách, v případě potřeby též telefonicky. V hlavní budově je k dispozici informační panel. Rodiče zvláště mladších žáků se účastní výuky ve třídách, koncertů žáků pro rodiče a veřejnost. Tam jsou sdělovány i aktuální informace. Efektivní formu třídních přehrávek žáků za účasti rodičů využívá jen menší počet vyučujících, což dle ředitele školy souvisí rovněž s problematikou prostorových podmínek v pronajatých budovách. O činnosti školy informují mj. reklamní sdělení v tisku a informační letáky.

Informační systém školy je v daných podmínkách vyhovující, z hlediska převažujících pozitiv je hodnocen jako spíše nadprůměrný.

3.6 Vedení povinné dokumentace

Povinná dokumentace školy je vedena řádně a na předepsaných tiskopisech, v souladu s platnou legislativou. Dobrá úroveň vedení dokumentace je stanovena jako stálý úkol plánem činnosti školy.

Vedení dokumentace má nadprůměrnou úroveň.

3.7 Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti školy je zpracována v souladu s § 17e odst. 2 zákona č. 139/1995 Sb., postihuje všechny vyjmenované oblasti činnosti školy.

Úroveň zpracování zprávy má spíše nadprůměrnou úroveň.

3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Příjmy školy, které tvoří školné a finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu školským úřadem, umožňují realizaci vzdělávacího programu školy a zabezpečují financování jejího provozu . Na učební pomůcky je věnováno dostatečné množství finančních prostředků - ve školním roce 1997/98 to bylo 13 % z celkových příjmů školy. Významnou položkou jsou ostatní provozní náklady - 29,6 % z příjmů, z toho převážná část je určena na nájemné veškerých prostor školy na celkem pěti pracovištích.

Finanční prostředky školy vzhledem k potřebám realizace schválených učebních dokumentů a nákladům na provoz školy jsou využívány efektivně, ve prospěch rozvoje školy.

4. PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Škola má pronajaty prostory potřebné pro výuku v pěti pracovištích, z toho ve třech případech v budovách základních škol. To umožňuje dětem návštěvu soukromé ZUŠ jak v centru, tak v okrajových částech města (Rožnov, Rudolfov, Nové Hodějovice). V Rudolfově byla vyjednána možnost přidělení učeben v areálu bývalé MŠ. Nové kvalitní prostory byly od 1. 9. 1998 uvedeny do provozu v ulici Jírovcova 32. Na všech pracovištích jsou vytvořeny potřebné podmínky pro individuální a skupinovou výuku žáků. Méně příznivé podmínky jsou zde pouze pro organizování větších akcí, jako jsou např. třídní přehrávky a interní koncerty žáků. Sál pro pořádání koncertů školy pronajímá škola v centru města.

Vybavení školy potřebným nábytkem a veškerými učebními pomůckami bylo v období od založení školy výrazně zkvalitněno. Učebny pro hudební nauku jsou vybaveny potřebnými učebními pomůckami, pouze ve třídě v Nových Hodějovicích chyběl v učebně klávesový nástroj. Škola má dobře vybavenou učebnu hry na elektronické klávesové nástroje včetně PC, který je využíván při výuce. K dispozici je dostatek hudebních nástrojů, které jsou žákům zapůjčovány při výuce, případně i k domácímu cvičení. Notovou literaturu mohou rodiče žákům zakoupit v prodejně, kterou provozuje zřizovatelka školy. Nákladnější notové materiály má škola k dispozici. Ředitel školy se věnuje úpravám a tvorbě vlastních notových materiálů pro výuku, např. pro komorní a souborovou hru. Výhodně je využívána spolupráce s Druhou soukromou ZUŠ v Českých Budějovicích při počítačovém zpracování a tisku notových materiálů.

Současná úroveň materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti školy vzhledem k počtu žáků a vyučovaným předmětům je v pásmu nadprůměru.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy

Rozvrh vyučovacích hodin a přestávek je sestaven v návaznosti na odpolední časové možnosti žáků a podmínky v pronajatých budovách, např. se jedná o časová omezení ve večerních hodinách v základních školách. Organizace výuky dle rozvrhů hodin umožňuje vyučujícím při dodržení standardní délky vyučovací hodiny 45 minut vyčlenit potřebnou krátkou přestávku mezi jednotlivou individuální a skupinovou výukou žáků. Budovy a učebny poskytují dobré světelné a akustické podmínky pro výuku hry na hudební nástroje. V pronajatých budovách a učebnách nejsou vždy optimální podmínky pro vybudování osobitěji působivého estetického prostředí, přesto bylo v souvislosti s celkovým zkvalitněním vybavenosti školy zaznamenáno zlepšení i v této oblasti.

Psychohygienické podmínky školy mají spíše nadprůměrnou úroveň.

4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování (činnost pedagogických pracovníků). Hodnocení úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech nebo organizačních celcích

Hodnocení vychází z 27 provedených hospitací a z kontroly třídní dokumentace. Potvrdilo se, že úroveň výuky je zcela zásadním způsobem určována kvalitou všech atributů pedagogické osobnosti. Lze konstatovat, že současné personální podmínky výchovně-vzdělávací činnosti školy umožňují, až na výjimky, stabilizaci úrovně výuky s převahou pozitiv. Nejvyšší frekvence hodnocení úrovně činnosti pedagogických pracovníků se pohybovala v pásmu spíše nadprůměrném (48 %) a průměrném (26 %) - celkem 74 % sledovaných hodin. Výrazně nadprůměrných až vynikajících bylo 18,5 % hodin, pouze 7,5 % bylo podprůměrných.

Vyučující zpracovávají individuální studijní plány žáků v třídních knihách. V některých třídách má jejich zpracování velmi dobrou úroveň. Vyučující kromě studijní látky uvádějí i další pedagogické cíle, jiní se však spokojují s uvedením základní notové literatury, zpracování plánu je spíše formální.

Komunikace vyučujících se žáky měla převážně pozitivně motivující charakter. Látka pro domácí cvičení byla zpravidla dobře vysvětlena a částečně v hodině procvičena. Většina vyučujících využívala účelně hudební nástroje, rozmanitou hudební literaturu. V některých případech se projeví dílčí nedostatky v úrovni obecně didaktických a metodických znalostí, zkušeností a tvůrčích schopností vyučujících.

Přípravná hudební výchova a hudební nauka

Sledovaná výuka čtyř vyučujících měla velmi rozdílnou úroveň z hlediska metodického zvládnutí činnostního pojetí předmětu v duchu daných osnov. Dva vyučující prováděli efektivně základní pěvecké, rytmické a instrumentální činnosti potřebné pro aktivizaci žáků, rozvoj jejich hudebních schopností a získávání elementárních teoretických poznatků.

Další dva vyučující neprokázali schopnost v uplatnění potřebných aktivizujících metodických postupů, frontálně předkládali žákům teoretické informace, v jednom případě dokonce formou čtení žáků z textu učebnice a následným zápisem do sešitu, což představuje výrazné nepochopení osnov a neznalost adekvátních metodických prostředků.

Výuka měla nadprůměrnou, spíše nadprůměrnou a průměrnou úroveň, v jenom případě byla výrazně nevyhovující.

Hra na klavír

Výuka vychází z dobře zpracovaných individuálních studijních plánů žáků a je v souladu s požadavky osnov ve všech stanovených složkách výuky hry na klavír. Kladem průběhu výuky byla pozitivní motivace žáků, zohlednění jejich individuálních schopností a dovedností, dobrá úroveň domácí přípravy, pestrý výběr klavírní literatury, kvalitní ukázky hry vyučujících.

Sledovaná výuka hry na klavír měla spíše nadprůměrnou až vynikající úroveň.

Hra na elektronické klávesové nástroje (keybordy)

Specifickým problémem výuky tohoto předmětu je, že učitelé nemohli institucionálně získat potřebnou odbornou způsobilost. Při výuce však dokázali předvádět žákům různé technické a výrazové možnosti nástrojů a jejich praktické využití. Ve výuce byly účelně

propojovány teoretické znalosti s nástrojovou praxí. Ve specializované učebně je postupně budován program využití PC při skupinové výuce. Využívána je rozmanitá notová literatura rozvíjející hudební představivost a zájmy žáků. Nedostatky se projeví v upevňování základních návyků, např. v dodržování metra, v technice pravé ruky a souhry obou rukou. Projevila se i nedostatečná důslednost učitele.

Výuka měla spíše nadprůměrnou úroveň, v menším rozsahu úroveň průměrnou.

Hra na kytaru

Výuka hry na kytaru má ve škole pro zájem žáků početně dominantní postavení. Úroveň plánování učiva i vlastní průběh svědčí o dobré přípravě a promyšlenosti výuky. Vyučující podněcovali aktivní zájem a činnosti, společně se žáky analyzovali dané nástrojové problémy, látku v hodině dostatečně procvičovali a připravovali správné postupy pro domácí cvičení, to vše na podkladě klidného a trpělivého přístupu k žákům. K pozitivům rovněž patřilo názorné předvedení hry na nástroj. Škola neplánuje účast žáků v soutěži ZUŠ ve hře na kytaru 1998/99, účastní se však regionální soutěže Zlivská kytara.

Sledovaná výuka měla spíše nadprůměrnou úroveň.

Hra na housle a komorní (souborová) hra

Odbornost vyučujících je základem pro dobrou úroveň a možnosti širšího rozvoje hry na housle ve škole. Kladem byl důraz na potřebnou uvolněnost žáka při hře, dobře vysvětlené a v hodině procvičené technické prvky hry. Zkvalitňování intonace při hře v polohách bylo účelně podpořeno harmonickým doprovodem na keyboard. Pozitivně působící motivace a atmosféra přátelské komunikace umocňovaly příznivý průběh výuky.

V předmětu komorní (souborová) hra jsou dále rozvíjeny nástrojové dovednosti, hudební představivost a celková hudebnost žáků. Sledovaná výuka představovala práci se začínajícím souborem. Vybraný hudební materiál byl adekvátní schopnostem a věku žáků. Vzhledem k nižší úrovni nástrojových dovedností a přípravy části žáků byla úroveň souhry a tím i dalších hudebních atributů hry méně kvalitní.

Výuku hry na housle lze hodnotit jako nadprůměrnou, komorní hra měla průměrnou úroveň.

Hra na zobcovou flétnu a komorní hra

Základní dechové návyky a tvoření tónu byly správně nacvičovány, elementární cit pro metrum a rytmus rozvíjeny. V jednom případě byl v počátcích výuky opomenut důležitý nácvik základní dovednosti pro správné dechové frázování - hra více tónů na jeden nádech. Zejména ve výuce nejmladších žáků byly postrádány rozmanitější formy práce. Vyučující preferovali stereotypní nácvik opřený pouze o notový zápis. Částečně chybělo efektivnější využívání flétny, případně i jiných nástrojů učitelem. Ve skupinové výuce dvou žáků nebyly zařazovány alespoň prvky společných činností. Úměrně ročníku žáka nebyly důsledněji procvičeny potřebné dovednosti pro esteticky působivý projev při hře legato. Tempové a další hudební odlišnosti písní mohly být lépe využity pro rozvoj hudebního citění žáka. Činnost učitele charakterizovalo mnoho verbálních pokynů, ale chyběl jeho vzorový nástrojový přednes. Příznivým momentem dvou vyučovacích hodin začínajících žáků byla účast rodičů.

Komorní hra v kvartetu zobcových fléten přináší žákyním možnost stylově rozmanitého muzicírování, mj. též z cyklu Miniatur P. Strnada, ředitele školy. Postupné zkvalitňování hry souboru si vyžádá lepší intonaci, souhru a zaměření na stylovost hraných skladeb.

Sledovaná výuka třech vyučujících měla průměrnou a spíše nadprůměrnou úroveň.

Hra na trubku

Škola má dva kvalifikované vyučující hry na trubku a lesní roh s dlouhodobější pedagogickou a uměleckou praxí. Výuka začínajícího žáka (bez přípravné hudební výchovy) byla vedena odborně správně. Učitel si je vědom požadavku na uvolněnost a lehkost při tvoření tónu. Vyučovací hodina je účelně rozdělena do dvou dnů v týdnu. Žák je v průběhu výuky dobře motivován. Studijní plán žáka byl však zpracován spíše formálně, omezuje se na nejzákladnější tradiční literaturu, chybí zařazení cvičení retní vazby v přiměřeném nástrojovém rozsahu. Učitel nevyužíval nástroj pro rozvoj žákovy představy o správném a hudebně působivé hře probíraného cvičení.

Výuka žáka vyššího ročníku nebyla podložena individuálním plánem. Dosažený rozvoj nástrojové dovednosti byl vzhledem k osnovám a věku žáka na nižší úrovni. Vyučující nezařazovala efektivnější cvičení na rozvoj retní vazby, prstové techniky, hry intervalů se zřetelem na zdokonalování intonace apod. Ve způsobu vedení výuky nebyl patrný promyšlený postup ke zlepšení daného stavu. (Hodnocení bere v úvahu, že žák měl dvě absence z důvodu nemoci.)

Ve výuce hry na trubku byla zaznamenána pozitivní i negativní, celkově je hodnocena jako průměrná.

4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení - činnosti žáků

Škola od roku 1993 postupně rozšiřovala počet žáků a v tomto školním roce dosáhla plánovaného počtu 350 žáků - loňský stav byl 268 žáků. Tento nárůst představuje i vyšší počet začínajících žáků a žáků v nižších ročnících. V současné době je 78,5 % z celkového počtu žáků v přípravném a v 1. - 2. ročníku. Z hlediska výuky to znamená, že škola dosud buduje svou základnu pro další postupný kvalitativní vzestup úrovně výchovně-vzdělávací činnosti a pro dosahované výsledky.

Ve sledované individuální a skupinové výuce přistupovali žáci k daným činnostem aktivně a se zájmem a až na několik výjimek prokázali převážně takový rozvoj získávaných schopností a dovedností, který svým obsahem i rozsahem odpovídá stěžejním požadavkům osnov. Žáci zpravidla měli základní znalosti potřebné pro hru na nástroj dle notového zápisu. V řadě případů byla konstatována i dobrá úroveň domácí přípravy. Tato stránka činnosti žáků má však individuálně dosti nevyrovnanou úroveň. Ve skupinové výuce žáků v přípravném ročníku bylo patrné, že přirozená zpěvnost mnoha dětí je málo rozvinuta, což představuje i náročnější práci pro vyučující v ZUŠ. Žáci se ve všech sledovaných situacích chovali ukázněně, kultivovaně. Lze konstatovat, že škola vykazuje znaky harmonických vztahů mezi žáky a pedagogy.

V soutěžích ZUŠ vyhlášených MŠMT ČR získali žáci školy dobrá umístění v okresním kole ve hře komorních souborů ve školním roce 1997/98 (soubor zobcových fléten). Vzhledem k teprve pětiletému trvání soukromé ZUŠ škola nemá absolventy, kteří by mohli být přijati k dalšímu uměleckému studiu.

V činnosti žáků byly zaznamenány mnohé nadějně předpoklady pro rozvoj jejich hudebních dovedností, průběžný současný stav výsledků učení žáků je srovnatelný s celkově běžnou úrovní základních uměleckých škol.

4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků, utváření všeobecné kulturnosti, osobních kompetencí, hodnotových orientací a postojů

Škola nabízí základní hudební vzdělávání žákům z různých městských a příměstských částí Českých Budějovic. Svou činností reaguje na přirozenou poptávku rodičů a dětí tam, kde nedostačují kapacity státních ZUŠ. Jedná se zejména o výuku hry na kytaru a elektronické klávesové a další nástroje. Ve sledované výuce bylo zřejmé, že žáci projevovali v naprosté většině aktivní zájem o hru na nástroj a další hudební vzdělávání, včetně výuky v hodinách hudební nauky. Tyto hudební aktivity, které kladou různé nároky a drobné překážky na cestě k postupnému ovládnutí nástroje a které na druhé straně poskytují řadu pozitivních emocí a zážitků, jsou cennou devizou v celkovém osobnostním a kulturně-výchovném růstu dítěte. Cenné o to více, že se na tomto zájmu podílejí i rodiče dětí. Škola klade též důraz na prevenci šíření drog a omamných látek, má zpracovaný plán, ve kterém je mj. deklarována spolupráce se základními školami a dalšími organizacemi.

V průběhu návštěvy školy nebyly pozorovány žádné negativní jevy ve vztahu vyučujících a žáků nebo žáků navzájem.

Z hlediska hodnocení výše uvedené stránky působnosti školy je nepochybná výrazná převaha pozitiv.

4.6 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost školy

Další aktivity, které jsou v základních uměleckých školách realizovány jako integrální součást jejich výchovně-vzdělávací činnosti, byly v podmínkách dané soukromé ZUŠ ve školním roce 1997/98 uskutečněny v rozsahu uvedeném ve výroční zprávě o činnosti školy - celkem deset koncertů v sále Wortnerova domu, čtyři interní třídní večírky, dvě vystoupení pro žáky ZŠ Dukelská, účast v benefičním koncertu na podporu záplavami zatopené ZUŠ Krnov. Plán činnosti pro 1. pololetí školního roku 1998/99 počítá s obdobnými akcemi. Kromě obvyklých veřejných vystoupení žáků v Č. Budějovicích je plánována účast žáků na koncertu soukromých ZUŠ ve Zlíně. Škola se připravuje na účast v regionálních soutěžích Lhenické klávesy, Zlivská kytara a na účast v soutěži ZUŠ pořádané MŠMT ČR, a to ve hře na klavír.

Vzhledem k problematice využívání pronajatých učeben nemá škola optimální podmínky pro pořádání třídních přehrávek žáků, ty se proto realizují v nižším rozsahu. Spolupráce se ZŠ je organizována zejména v závěru nebo na začátku školního roku v souvislosti s náborem nových žáků do ZUŠ.

V porovnání s celkově vysokou úrovní této stránky činnosti základních uměleckých škol obecně dosahuje škola v daných podmínkách v současné době běžné úrovně v oblasti rozvoje dalších aktivit.

5. ZÁVÉR

5.1 Závěry inspekce

Schválené učební dokumenty školy jsou dodržovány. Zjištěné odchylky nemají vzhledem ke svému rozsahu povahu systémového nedostatku.

Klady v oblasti řízení školy:

- organizační struktura a informační systém
- vedení povinné dokumentace
- koncepční záměry školy
- zkvalitnění personálních podmínek výchovně-vzdělávací činnosti

Dílčí nedostatky:

- úroveň střednědobého plánování, rozpracování ročního (zde pololetního) plánu činnosti
- účinnost hodnocení a kontroly průběhu výuky

Oblast řízení školy má celkově spíše nadprůměrnou úroveň.

Podmínky a průběh výchovně-vzdělávací činnosti:

Škola má celkem pět pracovišť, ve kterých byly postupně zkvalitněny materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací činnosti na spíše nadprůměrnou úroveň. Rovněž psychohygienické podmínky školy jsou pro činnost žáků i pracovníků školy příznivé.

Škola dosáhla v tomto školním roce plánované hranice svého extenzivního rozvoje (počtu žáků). Do popředí nyní výrazněji vystupuje požadavek dalšího zkvalitňování průběhu výuky a dosahovaných výsledků.

Průběh výchovně-vzdělávací činnosti byl hodnocen na podkladě 27 provedených hospitací.

Zjištěné klady:

48 % sledovaných hodin bylo spíše nadprůměrných, 18,5 % hodin bylo výrazně nadprůměrných.

Výrazné nedostatky:

Výuka předmětu hudební nauka v případě nekvalifikovaného učitele.

Podprůměrných bylo 7,5 % z počtu sledovaných hodin.

Vzhledem k tomu, že škola pracuje od roku 1993, nelze negativně hodnotit, že žáci školy dosud nezaznamenali výraznější úspěchy v soutěžích ZUŠ vyhlášených MŠMT ČR. Škola se však zúčastňuje i jiných soutěží a přehlídek. Další aktivity školy jsou, v porovnání s obecně velmi vysokou úrovní této stránky činnosti základních uměleckých škol, na běžné úrovni.

Oblast podmínek a průběhu výchovně-vzdělávací činnosti má po zhodnocení kladů a dílčích nedostatků celkově spíše nadprůměrnou úroveň.

